

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "การปฏิบัติงานของกลุ่มครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ใน เขตกรุงเทพมหานคร" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษางานที่กลุ่มครู บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนปฏิบัติจริง งานที่กลุ่มครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนควร ปฏิบัติ ตลอดจนปัญหาและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของกลุ่มครูบรรณารักษ์ห้องสมุด โรงเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร งานวิจัยเกี่ยวกับกลุ่มครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนและ สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยดำเนินงานตามขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดกลุ่มประชากร
2. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. เก็บรวบรวมข้อมูล
4. วิเคราะห์ข้อมูล
5. เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

กำหนดกลุ่มประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนซึ่งทำหน้าที่เป็นหัวหน้างาน ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ใน เขตกรุงเทพมหานคร 107 โรงเรียน จำนวน 107 คน

สร้าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม ซึ่งสร้างขึ้นโดยศึกษาข้อมูลจากการ สัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์งานห้องสมุดและประธานกลุ่มครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนและ เอกสาร

ที่เกี่ยวข้อง แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสถานภาพของครูบรรณารักษ์ จำนวน 3 ข้อ ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับวุฒิการศึกษา งานประจำที่ต้องปฏิบัตินอกจากงานห้องสมุด และจำนวนบุคลากรแต่ละประเภทในห้องสมุด

ตอนที่ 2 เป็นคำถามแบบประเมินค่าเกี่ยวกับงานที่กลุ่มครูบรรณารักษ์ห้องสมุด โรงเรียนได้ปฏิบัติจริงและการปฏิบัติในงานด้านต่าง ๆ รวม 3 ด้าน คือ

1) งานด้านห้องสมุด ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับงานห้องสมุด ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 งานด้วยกันคือ งานบริหารห้องสมุด งานเทคนิค งานบริการ งานกิจกรรม และงานประชาสัมพันธ์

2) งานด้านวิชาการ ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับการส่งเสริมความรู้ให้แก่ครูบรรณารักษ์ด้วยวิธีการต่าง ๆ

3) งานด้านการสอน ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับ การสอนวิชา กิจกรรมห้องสมุด วิชาการศึกษาค้นคว้าเบื้องต้น ท.081 และการสอนวิชาซ่อมเสริม

ตอนที่ 3 เป็นคำถามแบบประเมินค่าเกี่ยวกับปัญหาของกลุ่มครูบรรณารักษ์ห้องสมุด โรงเรียน โดยจำแนกปัญหาออกเป็น ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มครูบรรณารักษ์ห้องสมุด โรงเรียน ปัญหาเกี่ยวกับผู้บริหารโรงเรียนและปัญหาของครูบรรณารักษ์

คำถามแบบประเมินค่า (Rating Scale) ของการวิจัยครั้งนี้ในตอนที่ 2 และ ตอนที่ 3 แบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยกำหนดค่าคะแนนดังนี้

- 5 หมายถึงงานที่ปฏิบัติจริงหรือควรปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึงงานที่ปฏิบัติจริงหรือควรปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึงงานที่ปฏิบัติจริงหรือควรปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึงงานที่ควรปฏิบัติหรือปฏิบัติจริงอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึงไม่มีการปฏิบัติจริงหรือไม่ควรปฏิบัติเลย

2. เพื่อให้แบบสอบถามมีความเที่ยงตรงและเชื่อถือได้ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถาม เสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาและศึกษานิเทศก์งานห้องสมุดของกรมสามัญศึกษาพิจารณาดูตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้

3. ทดลองใช้แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้ช่วยครูบรรณารักษ์ ห้องสมุดโรงเรียนมัธยม สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 10 คน โดย ลุ่มตัวอย่างจากรายชื่อผู้ช่วยครูบรรณารักษ์ซึ่งเคยร่วมงานกับกลุ่มครูบรรณารักษ์ซึ่งมีอยู่ทั้งสิ้น 21 คน ต่อจากนั้นผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามด้วยตนเองและทางไปรษณีย์ และเมื่อได้รับแบบสอบถามคืนมาทั้ง 10 ฉบับแล้ว ผู้วิจัยได้พิจารณาข้อบกพร่องของคำถาม แล้วปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมเพื่อนำมาใช้ ในการวิจัยครั้งนี้

เก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามให้แก่ครูบรรณารักษ์ด้วยตนเองและทางไปรษณีย์ ส่งแบบสอบถาม ครั้งแรกเมื่อ 11 กุมภาพันธ์ 2531 และติดตามทวงถามแบบสอบถามอีก 2 ครั้ง ในช่วงต้นและ ปลายเดือนมีนาคม 2531 และท้ายสุด จากการส่งแบบสอบถามทั้งสิ้น 107 ฉบับ ผู้วิจัยได้รับ แบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์คืนทั้งสิ้น 86 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 80.37

วิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิเคราะห์และหาค่าสถิติดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของครูบรรณารักษ์ วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ นำเสนอ ในรูปตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 งานที่กลุ่มครูบรรณารักษ์ปฏิบัติจริงและควรปฏิบัตินั้น นำมาวิเคราะห์ โดยหาค่าเฉลี่ยดังนี้

ก. นำข้อมูลมาหาค่าเฉลี่ยโดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

$$\bar{X} = \text{ค่าเฉลี่ยของคะแนนแต่ละข้อ}$$

$$\sum fx = \text{ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นทั้งหมด}$$

$$N = \text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด}$$

ข. เมื่อได้ค่าเฉลี่ยแล้ว นำมากำหนดความหมายของค่าเฉลี่ย

แต่ละข้อ ดังนี้

4.60 - 5.00	มากที่สุด
3.60 - 4.59	มาก
2.60 - 3.59	ปานกลาง
1.60 - 2.59	น้อย
1.00 - 1.59	น้อยที่สุด

ค. หาค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

โดยใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left(\frac{\sum fx}{N}\right)^2}$$

S.D. = ค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน

x = ค่าน้ำหนักของคำตอบ

f = ความถี่ของคะแนน

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ตอนที่ 3 ปัญหาการดำเนินงานของกลุ่มครูบรรณารักษ์ ผู้วิจัยนำมาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง สำหรับข้อ เสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามนั้นผู้วิจัยได้รวบรวมนำเสนอในรูป ความเรียงและ เสนอความถี่ของแต่ละคำตอบไว้ด้วย

เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

1. สถานภาพของครูบรรณารักษ์จากแบบสอบถามตอนที่ 1
2. วิเคราะห์ถึงงานที่กลุ่มครูบรรณารักษ์ได้ปฏิบัติจริงและควรปฏิบัติตาม วัตถุประสงค์และสมมุติฐานในการวิจัย จากแบบสอบถามตอนที่ 2
3. จากแบบสอบถามตอนที่ 3 ได้วิเคราะห์ถึงปัญหาในการปฏิบัติงานของกลุ่มครูบรรณารักษ์และ ข้อเสนอแนะ ในการแก้ปัญหาดังกล่าว